

[Per Hækkerup.]
de metoder, der skal anvendes for at sikre denne politik, må foretrække dem, der er mest effektive, og at andre hensyn og andre målsætninger i den økonomiske politik, som i sig selv kan være betydningsfulde og værdifulde, ikke må få fortrinsret over for beskæftigelseshensynet.

Dernæst vil jeg sige, at man ligesom antyder i den diskussion, der har været, at dette problem med den voksende ledighed skulle være noget særligt for Danmark, og det tror jeg nok vi uden stor uenighed må kunne fastslå ikke er tilfældet. Jeg tror ikke, man kan benægte, at vi har oplevet og stadig oplever en international konjunktur, som i de lande, der er berørt af den, har ført til arbejdsløshedstal, der i visse tilfælde er steget stærkere end tallene her i landet, i andre tilfælde er steget mindre stærkt; jeg tror ikke, man dér kan påvise nogen væsensforskel, og man kunne jo nok spørge sig selv, om man virkelig forestiller sig, at vort lille land, som vi alle erkender er så afhængigt af udlandet, skulle kunne gå ram forbi, når en international konjunktur går hen over den vestlige verden. Jeg tror derfor, man skal passe på ikke at fremstille disse forhold i en alt for grel belysning, og selv om jeg kan se det partitaktiske formål i at vende det som en behjælpelse mod regeringen, tror jeg faktisk ikke, det tjener noget fornuftigt formål at gøre det.

Hvis man skal påpege en særstilling for Danmark, ja, så bliver det den, som vi alle sammen ved, at for vort økonomiske liv, for vort erhvervsliv og ikke mindst for vor eksport betyder landbruget langt, langt mere, end det betyder i hvert fald for noget andet europæisk land, og når vi kender de afsætningsvilkår, der gælder for landbruget i andre lande, ja, så er det givet, at det kommer til at give måske særlige vanskeligheder for vort vedkommende — alt afhængigt af, hvorledes konjunkturudviklingen forløber — afsætningsvanskeligheder, som allerede er nævnt under debatten her i dag, og som jeg derfor ikke skal omtale på ny, idet jeg blot vil give udtryk for, at vi fra socialdemokratiets side fuldt vel erkender, de er til stede, ligesom vi også erkender, at udsigterne for en bedring af landbrugets eksport på ingen måde kan siges at være lyse, vel tværtimod.

Jeg tror altså, man må se bort fra muligheden af, at Danmark på længere sigt skal kunne føre en politik, som er ude af trit med den almindelige udviklingslinje i de lande, som vi er afhængige af i vor samhandel.

Men står det nu så særlig dårligt til i Danmark, som man har villet give udtryk for? Er vi værre stillet end disse andre lande? Jeg tror nok, man ved en objektiv bedømmelse må sige, at Danmark hører til de lande, som i hvert fald hidtil er sluppet nådigst igennem den konjunkturafdæmpning, vi har været vidne til. Der har været talt meget om produktionstal, og hr. Haunstrup Clemmensen var jo flittig til at bruge en masse tal i sit første indlæg; jeg skal ikke prøve på at tage konkurrencen op med ham. Men hvis man sammenligner tallene for industriproduktionen i Danmark med tallene for industriproduktionen i de øvrige europæiske lande og også USA, vil man se, at i den periode, der her er tale om, hvor afmatningen har sat ind, i 1966-67, frem til de seneste tal, vi kender, på et sammenligneligt grundlag, d. v. s. andet kvartal af 1967, er Danmark blandt de lande, der har haft den største stigning i industriproduktionen. Det er tal, som ikke lader sig omdisputere; de er udarbejdet af OECD, de kan findes i de simple danske informationskilder som Statistiske Efterretninger, og heraf fremgår det altså, at uanset de vanskeligheder, der er tale om for vort vedkommende, uanset at vi har haft denne stigning i arbejdsløsheden, hører Danmark til de lande, hvor industriproduktionen, også i denne afmatningsperiode, er steget allerstærkest. Det giver, synes jeg, en lidt ejendommelig baggrund for den agitation, den propaganda, eller hvad man vil kalde det, der har været ført først og fremmest fra de borgerlige partiers side, men også suppleret og støttet fra anden side.

Ser man på, hvorledes tallene har været for eksportudviklingen, ja, så er det rigtigt, at Danmark står i den vanskelighed, som er nævnt, at en væsentlig del af vor eksport består af landbrugsvarer, som det af restriktionsmæssige grunde ikke er muligt at trænge igennem med på markederne. Men heller ikke her tegner billedet sig i den situation, vi nu befinder os i, på den måde, som man har givet udtryk for i den overdrevent pessimistiske propaganda, der har været ført. Hvis man ser på, hvorledes vores eks-